

Załącznik

do uchwały Nr 254/XXIII/12

Rady Powiatu Bydgoskiego

z dnia 22 listopada 2012r.

**POWIATOWY PROGRAM
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
NA TERENIE POWIATU BYDGOSKIEGO
NA LATA 2012 - 2014**

Bydgoszcz 2012

Spis treści

Wstęp	3
I. Charakterystyka i analiza rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Bydgoskim.....	5
II. Charakterystyka instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Bydgoskim	7
III. Cele Programu	8
IV. Limit rodzin zastępczych zawodowych na terenie Powiatu Bydgoskiego na lata 2012 - 2014	11
V. Źródła finansowania Programu	12
VI. Beneficjenci Programu	12
VII. Ewaluacja Programu	12

Wstęp

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie Powiatu Bydgoskiego na lata 2012 - 2014 został opracowany zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887 ze zm./.

Jak wynika z obowiązującego obecnie stanu prawnego system pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego wykonujące zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, placówki wsparcia dziennego, organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo - wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo - terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne, ośrodki adopcyjne oraz podmioty, którym zlecono realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą zadania związane z zapewnieniem dzieciom pieczy zastępczej należą do zadań własnych powiatu.

Do głównych zadań w tym zakresie zgodnie z art. 180 ustawy należą:

1. zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo - wychowawczych;
2. organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo - wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo - terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
3. tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
4. prowadzenie placówek opiekuńczo -wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
5. organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo -wychowawczej typu rodzinnego;
6. organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
 - a) grup wsparcia,
 - b) specjalistycznego poradnictwa;
7. finansowanie:
 - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo - wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo - terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,

- b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo - wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo - terapeutyczne,
- c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego.

Realizacja zadań z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej przypisanych powiatowi wymaga wyboru przez starostę organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W Powiecie Bydgoskim Zarządzeniem Nr 45/11 Starosty Bydgoskiego z dnia 15 listopada 2011 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy wyznaczone zostało na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Naturalnym i podstawowym środowiskiem rozwoju, wychowania i funkcjonowania dziecka jest rodzina, odgrywa ona główną rolę w formowaniu zachowań moralnych i społecznych. Wartość rodziny jest wartością bezcenną. To w niej przede wszystkim dzieci powinny zaznawać miłości, szczęścia, zrozumienia i troski. Rodzina funkcjonująca prawidłowo, w której panuje właściwa atmosfera emocjonalno - wychowawcza, gdzie wszyscy mają swoje prawa i obowiązki jest najważniejszym środowiskiem wychowawczym.

Niestety coraz częściej spotykane są sytuacje, w których rodzice nie są w stanie zapewnić dzieciom należytej opieki i wychowania. Najczęstszym powodem takiego stanu rzeczy jest bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, alkoholizm, brak zatrudnienia oraz przemoc w rodzinie. W takiej sytuacji oraz w myśl Konstytucji RP mówiącej, że „Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych” (art. 72 ust. 2 Konstytucji RP), dzieciom pozbawionym czasowo lub na stałe środowiska rodzinnego lub nie mogącym, ze względu na swe dobro, w nim przebywać (art. 20 Konwencji o prawach dziecka) zapewnia się opiekę zastępczą.

Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887 ze zm./ piecza zastępcza zapewnia:

1. realizację planu pracy z rodziną lub gdy nie jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka;
2. przygotowanie dziecka do:
 - a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
 - b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
 - c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;
3. zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno - rekreacyjnych.

Uwzględniając lokalne uwarunkowania, Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie Powiatu Bydgoskiego ustanawia kierunki działań w perspektywie trzyletniej, których głównym celem jest zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach opieki zastępczej dla dzieci jej pozbawionych oraz odpowiednich warunków, adekwatnych do zapotrzebowania dzieci oraz możliwości finansowych Powiatu.

I. Charakterystyka i analiza rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Bydgoskim.

Rodzina zastępcza jest formą opieki tymczasowej. W sytuacji, gdy dziecko nie ma możliwości wychowywania się w rodzinie naturalnej, najlepszym rozwiązaniem jest zapewnienie mu opieki w rodzinie zastępczej. Dziecko może pozostać w niej do pełnoletności (jeśli podejmie dalsze kształcenie - dłużej) albo też, w wyniku zmiany sytuacji prawnej (przywrócenie lub pozbawienie praw rodzicielskich), powrócić do rodziny biologicznej lub zostać adoptowane. Kandydaci na rodziny zastępcze decydując się na utworzenie rodziny zastępczej muszą być świadomi faktu, iż opieka nad dzieckiem jest czasowa, muszą brać pod uwagę i akceptować możliwość powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinie adopcyjnej.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w dwóch formach:

1. rodzinnej;
2. instytucjonalnej;

Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej obowiązującymi do 31 grudnia 2011 r. wyróżniano następujące rodziny zastępcze:

- 1) spokrewnione z dzieckiem - gdy opiekę nad dzieckiem przejmują dalsi członkowie rodziny np. dziadkowie, rodzeństwo, wujostwo, itp.;
- 2) niespokrewnione z dzieckiem - gdy opiekę sprawują osoby prawnie obce dla dziecka;
- 3) zawodowe niespokrewnione z dzieckiem:
 - a) wielodzietne - rodziny, w których umieszcza się w tym samym czasie nie mniej niż troje i nie więcej niż sześcioro dzieci, w przypadku konieczności umieszczenia w rodzinie licznego rodzeństwa liczba dzieci w takiej rodzinie zastępczej może się zwiększyć,
 - b) specjalistyczne - rodziny, gdzie umieszcza się dzieci niedostosowane społecznie albo dzieci z różnymi dysfunkcjami, problemami zdrowotnymi wymagającymi szczególnej opieki i pielęgnacji. W rodzinie tej może wychowywać się w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci,
 - c) o charakterze pogotowia rodzinnego - w takiej rodzinie umieszcza się nie więcej niż troje dzieci na pobyt okresowy do czasu unormowania sytuacji życiowej dziecka, nie dłużej jednak niż na 12 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach pobyt dziecka może być przedłużony, ale nie więcej niż o kolejne 3 miesiące.

W związku z wejściem w życie dnia 1 stycznia 2012 roku ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z art. 39 ust. 1 wymienionej ustawy, formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) rodzina zastępcza:
 - a) spokrewniona (tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
 - b) niezawodowa (tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
 - c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna (w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego umieszcza się dziecko do czasu unormowania sytuacji dziecka nie dłużej jednak niż na okres 4 miesięcy z możliwością przedłużenia do 8 miesięcy)
- 2) rodzinny dom dziecka (może w nim przebywać nie więcej niż 8 dzieci).

Poniższe tabele przedstawiają analizę zmian zachodzących w ilości rodzin zastępczych i umieszczanych w nich dzieci na przełomie lat 2009 - 2012 na terenie Powiatu Bydgoskiego.

Tabela 1. Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Bydgoskiego w latach 2009 - 2012 (dane wg sprawozdań MPiPS)

ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej				
Rodzaje rodzin zastępczych	LATA			
	2009	2010	2011	2012*
spokrewnione	110	105	104	-
niespokrewnione	21	20	20	-
zawodowe	7	7	7	-
Razem	138	132	131	-
ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej				
spokrewnione	-	-	-	67
niezawodowe	-	-	-	48
zawodowe	-	-	-	7
Razem	-	-	-	122

* stan na 30.06.2012 r.

Tabela 2. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Bydgoskiego i poza powiatem w latach 2009 - 2012 (dane wg sprawozdań MPiPS)

ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej				
Ilość umieszczonych dzieci w rodzinach zastępczych	LATA			
	2009	2010	2011	2012*
spokrewnionych	151	144	143	-
niespokrewnionych	30	28	29	-
zawodowych	45	43	40	-
dzieci z Powiatu Bydgoskiego umieszczone w rodzinach zastępczych poza powiatem	21	23	30	-
Razem	247	238	242	-
ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej				
spokrewnionych	-	-	-	87
niezawodowych	-	-	-	70
zawodowych	-	-	-	43
dzieci z Powiatu Bydgoskiego umieszczone w rodzinach zastępczych poza powiatem	-	-	-	33
Razem	-	-	-	233

* stan na 30.06.2012 r.

II. Charakterystyka instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Bydgoskim.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej instytucjonalna piecza zastępcza sprawowana jest w formie:

1. placówki opiekuńczo - wychowawczej;
2. regionalnej placówki opiekuńczo - terapeutycznej;
3. interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Placówka opiekuńczo - wychowawcza:

- 1) zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne;
- 2) realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku;
- 3) umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej;
- 4) podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny;
- 5) zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych;
- 6) obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi;
- 7) zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

Placówka opiekuńczo - wychowawcza jest prowadzona jako placówka opiekuńczo - wychowawcza typu:

- 1) socjalizacyjnego;
- 2) interwencyjnego;
- 3) specjalistyczno -terapeutycznego;
- 4) rodzinnego.

Na terenie Powiatu Bydgoskiego funkcjonuje jedna socjalizacyjna Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Trzemiętowie.

Placówka posiada miejsca dla 30 wychowanków w grupie socjalizacyjnej, 10 miejsc dla dzieci w grupie usamodzielnienia i 14 miejsc w samodzielnej grupie wychowawczej w Karolewie.

Dzieci z Powiatu Bydgoskiego umieszczane są również w placówkach opiekuńczo - wychowawczych funkcjonujących na terenie innych powiatów.

Tabela 3. Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych umieszczanych w latach 2009 - 2012.

Instytucjonalna piecza zastępcza	LATA			
	2009	2010	2011	2012*
dzieci umieszczone w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej w Trzemiętowie	6	7	12	13
w tym dzieci umieszczone w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej w Trzemiętowie z terenu innych powiatów	2	2	1	0
dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie innych powiatów	8	10	8	0
Razem	16	19	21	13

* stan na 30.06.2012 r.

III. Cele Programu.

Głównym celem Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie Powiatu Bydgoskiego na lata 2012 - 2014 jest wspieranie rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Bydgoskim ze szczególnym nastawieniem na formy rodzinne.

Zabranie dziecka z rodziny biologicznej powinno być ostatecznością, gdy jego dobro jest zagrożone. Działaniu temu towarzyszy przyjęcie zasady, zapewnienia dziecku optymalnych warunków rozwojowych, które mogą zagwarantować rodziny zastępcze niezawodowe oraz zawodowe rodziny zastępcze.

Szczególny nacisk należy kłaść na promocję, pozyskiwanie oraz szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze, a także likwidację barier, które zniechęcają mieszkańców Powiatu Bydgoskiego do podjęcia się obowiązków związanych z opieką nad dziećmi w ramach rodziny zastępczej.

Cele szczegółowe:

1. Promowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie Powiatu Bydgoskiego.
2. Zapewnienie wsparcia funkcjonującym rodzinom zastępczym.
3. Utrzymanie poziomu świadczonych usług w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
4. Wsparcie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Oprócz celów Program zakłada również realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887 ze zm./ nałożonych na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz należących do zadań własnych powiatu.

CEL GŁÓWNY / CELE SZCZEGÓŁOWE	SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI
<i>Cel główny</i>	<i>Wspieranie rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Bydgoskim</i>		
Cel szczegółowy 1	Promowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie Powiatu Bydgoskiego: ▪ Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze poprzez akcje promujące ideę rodzicielstwa zastępczego; ▪ Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej ich kwalifikowanie oraz opiniowanie; ▪ Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.	PCPR - Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	2012 - 2014
Cel szczegółowy 2	Zapewnienie wsparcia funkcjonującym rodzinom zastępczym: ▪ Organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie ich kompetencji opiekuńczo - wychowawczych, ▪ Udzielanie wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą poprzez pomoc psychologiczną, pedagogiczną oraz prawną w szczególności w zakresie prawa rodzinnego, ▪ Poradnictwo mające na celu zachowanie i wzmocnienie kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego, ▪ Wypłacanie świadczeń rodzinom zastępczym, ▪ Objęcie rodzin opieką koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	PCPR - Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	2012 - 2014

Cel szczegółowy 3	Utrzymanie poziomu świadczonych usług w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej: ▪ Działania mające na celu utrzymanie standardów usług i dostosowanie funkcjonowania placówki do obowiązujących przepisów, ▪ Współpraca placówki z asystentami rodziny w celu opracowania planu pomocy dziecku i powrotu dziecka do rodziny, ▪ Wsparcie wychowanków poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi, ▪ Szkolenie pracowników w zakresie wprowadzania nowoczesnych, specjalistycznych i dostosowanych do zachodzących zmian form pracy z dzieckiem i rodziną	PCPR - Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Placówka Opiekunczo - Wychowawcza w Trzemiętowie,	2012 - 2014
Cel szczegółowy 4	Wsparcie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej: ▪ Wsparcie pełnoletnich wychowanków przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w ich procesie usamodzielnienia, ▪ Wsparcie finansowe i rzeczowe, ▪ Motywowanie osób usamodzielnianych do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym w działaniach zmierzających do uzyskania zatrudnienia, ▪ Pomoc w uzyskaniu mieszkań socjalnych, ▪ Wdrażanie i realizacja programów i projektów na rzecz osób usamodzielnianych i zagrożonych wykluczeniem społecznym	PCPR - Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	2012 - 2014

IV. Limit rodzin zastępczych zawodowych na terenie Powiatu Bydgoskiego na lata 2012 - 2014.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza obowiązek planowania i limitowania rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie. Na podstawie analizy danych dotyczących funkcjonowania pieczy zastępczej, informacji z gmin na temat zagrożeń w środowiskach rodzin biologicznych, uwzględniając realne możliwości Powiatu, ustala się limit rodzin zastępczych zawodowych na lata 2012 - 2014.

Poniższa tabela przedstawia dane zebrane z ośrodków pomocy społecznej dotyczące liczby dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej.

Tabela 5. Liczba dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej.

Gmina	Liczba dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej - dane z ośrodków pomocy społecznej
Osielsko	1
Sicienko	15
Dobrcz	-
Dąbrowa Chełmińska	-
Białe Błota	4
Solec Kujawski	42
Koronowo	23
Nowa Wieś Wielka	1
Razem	86

Dane z ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Bydgoskiego. Stan z marca 2012 r.

Limit rodzin zastępczych zawodowych na lata 2012 - 2014

Rok 2012 - 2 rodziny zastępcze zawodowe

Rok 2013 - 2 rodziny zastępcze zawodowe

Rok 2014 - 2 rodziny zastępcze zawodowe

V. Źródła finansowania Programu.

Źródłem finansowania zadań Programu są środki finansowe:

- 1) z budżetu Powiatu Bydgoskiego;
- 2) z budżetu państwa (ministra właściwego do spraw rodziny);
- 3) z budżetów samorządów gminnych, zgodnie z art. 191 ust. 8 i 9 ustawy;
- 4) z budżetów powiatowych, zgodnie z art. 191 ust. 4 ustawy;
- 5) z odpłatności rodziców biologicznych;
- 6) pozyskane w ramach PO KL ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

VI. Beneficjenci Programu.

- Dzieci przebywające w pieczy zastępczej.
- Rodziny zastępcze.
- Usamodzielnieni wychowankowie pieczy zastępczej.
- Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

VII. Ewaluacja Programu.

Miejscem realizacji Programu jest teren Powiatu Bydgoskiego.

Program będzie realizowany w latach 2012 - 2014.

Program nawiązuje do Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Bydgoskim na lata 2009 - 2015, uchwalonej przez Radę Powiatu dnia 26 lutego 2009 r. Uchwałą Nr 173/XXVII/09 oraz Powiatowego Programu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną na lata 2011 - 2015, uchwalonego przez Radę Powiatu Bydgoskiego dnia 28 kwietnia 2011 r. Uchwałą Nr 81/VII/11.

Koordynatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy wyznaczone organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Monitorowanie Programu będzie się odbywać na podstawie corocznej analizy realizacji założeń oraz sprawozdawczości.

Program ma charakter otwarty, uzasadniający możliwość zmian lub wprowadzenie dodatkowych zapisów w przypadku pojawienia się nowych norm prawnych, zmian organizacyjnych lub potrzeb społecznych, które będą uzasadniały zmianę ww. Programu.

Przewodniczący
Rady Powiatu Bydgoskiego

Zenon Rydelski